

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Utrum sacerdos cognoscens aliquam mulierem caute excusetur a
fornicatione

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi.

in salmone q̄ in salomone. De q̄b̄ bt̄is Greg^o. vlt̄erius d̄r. Virū est de clericis q̄ vnū sunt z aliud esse volūt. nā milites sunt z doctoribz cōparat̄i volūt. neutrū tñ actu habent. nec em̄ pugnāt vt mystici milites. nec euā gelizant vt doctores. z sic neutrū illoz ordine seruāt. Itē vnū esse volūt et aliud facere nolūt. qz volūt vocari clerici. sed euāgelizare nolūt. Itē volūt esse milites z pugnare nolūt. z sic neutrū debite sunt. nec aliq̄s est ibi oꝝ do sed sempiternus horroz inhabitat.

s^c p̄byteroz

.i. imāda

Horum si vita mala sit vel spurciosa

s^c talis vita

.i. publica

Et non sit casta. caueant ne sit manifesta

.i. psuadendo

.i. vitādo

Non exhortando. sed quod magis est fugiendo

s^c nos

iā dicitū

s^c ipoz clericoz

Scribimus hunc casum postremum. ne viciorum.

.i. p̄ls

s^c clericoz

Plebs eadat exemplo. licet occulte scelerari

s^c clerici

.i. publicis. s^c clerici

.i. arguūt

Qui sunt in vicijs manifestis hi minus arcent.

.i. subditos suos

s^c tu sacerdos

Subiectos populos. ideo si non potes esse

.i. p̄tines

.i. occultus

.i. arguis. s^c subditos

Castus. sis cautus. tunc tute corrigis ipsos

.i. informatoz

Discipulum regere doctor confanditur omnis

s^c aliq̄

.i. delictū

.i. maculat

De vicio. vicium doctorem si tenet ipsum.

¶ Dicautoz ponit aliā regulā p̄ modū notabilis de vita z honestate clericoz dicens. Quis clerici sint defectuosi in vita z mali. p̄caueāt tñ summos pere ne eoz malicia apud vulgū elucescat. ne reddāt suis subditis malum exēplū. qz viciosum esset eis corrigere alios z ipsosmet esse malos z viciosos. qz tñc hoies dicerēt. vos corrigitis nos de istis q̄ reddūtant in corpora vestra. qz si mala essent forte vos ea fugerētis. nā s̄m Cathones. Turpe est doctoz q̄ culpa redarguat ipsum.

¶ Notandū p̄mo. ex littera habet q̄ si sacerdos nō p̄t esse p̄tinesz castē viuere. si talis luxuria hoc d̄z fieri caute. ne scandalizat pplm̄ sibi p̄missum et malū exēplū p̄beat alijs. vñ oēs doctores sacre scripture p̄cordāt in hoc q̄ manifestū pecc̄m plus punit q̄ occultū. ¶ Dubitat̄ ergo circa litteram vtz sacerdos cognosces aliquē mulierē caute excusat a fornicatōe. Et viq̄ det q̄ sic. qz d̄t l̄ra. si nō p̄t esse castus sit cautus. z t̄o talis cautio videt̄ euz excusare. Itē p̄bat̄ rōne sic. iste videt̄ excusari a cotēu q̄ facit s̄m inclinatio nem naturalē. sed aliq̄s sacerdos cognosces aliquā caute facit s̄m inclinatio nem naturalē q̄ zc. Maior est nota. quia opus nature est opus ncc̄itat̄

Dinoz pz. qz multi dicunt se esse natos sub tali pstellatõe q no pnt resistere luxurie. alij dicunt se esse natos sub tali pstellatõe q vinculu castitatis infringere nequeunt. sz sp casti manet. ergo videt q in hoc excusant. In opo positu arguit theologi. na votu pincerie cuiuslibet ordini est annexu. sz nullu pte aliqua cognoscere sine pctõ. qz in hoc q aliqs trãgreditur votuz pincerie peccat mortaliter. Sed sic arguit quidã doctor theologie. sacer ordo prohibet ptractu matrimonij. ergo potius cognitõem carnalẽ. Tenet pntia. qz si hoc qd magis licitũ est nõ licet. sz nec id qd minus. sed magis licet aliq qua cognoscere mrimoniãl qz extra matrimoniu. sz si pntia nõ licitum est nec scdm. Tertio sic arguit. hoc qd nõ pcedit alijs hoibz sine pctõ mortali. hoc etiã sacerdotibz nõ pcedit sine pctõ mortali. sed cognoscere mulierẽ extra mrimoniũ nulli pcedit absqz pctõ mortali. ergo minime pcedit sacerdoti. Dinoz pz p pphetã dicente. Fornicatores z adulteros iudicabit dominus. Et his tribz rõnibz qlibet clericus dz obviare istis q dicunt q fornicatio occulta nõ sit pccm mortale. Ad aliud dubiu respõdet. q sacerdos qntuncqz sit secretus nõ excusatur a fornicatõe. z p pntis nec a pctõ mortali vt patuit ex dictis. Sed tũc ad rõnem qn dicebat. si non pte esse castus zc dz q illa lra autoris intelligit solũmodo psualitue. z nõ psultitue vel admittitue. qsi diceret tutius est secrete qz manifeste facere. Sed ad scdam qn dz aliqne nasci sub tali pstellatõe vel tali. intelligit dupli. Vno mõ gra corporis vel p modũ inclinatiois corpis. z sic natus sub tali vel tali pstellatõe magis inclinatur ad hoc qz ad aliud. Alio mõ intelligit quo ad aiam. z sic non est vez. qz planete nõ necitant. sz inclinãt. sz pstellatio nõ excludit pccm

s^c exite s^c in bonis spalibz z bñficijs.

Patri presbytero puerum succedere nolo

.i. filij .i. nõ pnt

Presbyteri nati nequeunt succedere patri

.i. pntis hereditatibz. .i. i curatibz bñficijs. s^c missam

In patrimonio vel cura vel celebrando

s^c filijs .i. placet

His dispensare si vult poterit bene papa

s^c hõ .i. pte excõicare .i. clerici hñtes pntẽ

Nullus habet bannos nisi persone speciales

.i. hñtes eoz autoritatẽ

Ut sunt pastores vel eorum legitimati

s^c epi .i. excõicare s^c locis nõ admittit

Quiqz suis locis bannire solent. alijs non

.i. spõalis. s^c sacerdotibz .i. data autoritas

Unica ni sit eis super his collata potestas

.i. locũ det .i. capellanus

Pastori cedat de iure vicarius omnis

pius pastor pastore. s^c missam. s^c ecclia

Legitimus nullus sine quo celebrabit in illa

Summula Raymūdi.

¶ Hec est vltima ps istius capli. in qua auroz p modum notabilis infert quoddā documentū de filijs ps byteroz dicēs. qz filij pzel byteroz nō pnt succedere patri in patrimonio .i. in paternis hereditatibz nec in beneficio. Deinde ponit aliud documentū. qz nullus hz alios bannire nisi sit psona spēalis. vt eps. ppositus. z officialis. z hi in ppijs locis hnt bannire. scz in dyocesi ppiā. z nō hnt alios in bannū facere extra dyocesim ppiām. nisi ex spēali pcessione eis collata

¶ Primo norandū. licet dicit qz filij sacerdotū nō debent succedere patri in beneficijs. hoc est distinguēdū. qz filij sacerdotū vel volunt manere in seculo. vel nō. Si nō sed intrāt religionē. tūc pmouent ad sacros ordines sine dispensatōe. qz tūc ordo dispēsat cū eis. Pro quo tū sciendū. qz filij sacerdotū in religione impediuntur aliqbz casibz. scz qz nō pnt pmoueri ad dignitates. qz nō pnt fieri abbates. priores. guardiani. z cū. Si vero tales manent in seculo. tūc est distinguēdū. qz vel volūt psequi beneficia patris de iure p muni. z sic nō possunt. Clerici gā. si pater alicuius habuisset curatū beneficiū. tūc de iure p muni filius nō posset sequi ad illud beneficiū. Aut intelligit qz posset sequi cū dispensatōe. z hoc est triplē. Nā quicqz cum talibz fit magna dispensatio. scz qz pnt psequi alia beneficia qz paterna. Alio mō fit cū eis maior dispensatio. scz qz pnt psequi beneficiū paternū mediāte z nō immediate. scz vt ipse esset tercius vel quartus post patrem. Tercio cū his fit dispensatio maxīma. scz qz a papa tanta dispensatōe dōtatur qz immediate paterna possunt psequi

¶ Secūdo norandū p modū dubij. qz aliqz dubitare posset qz hz dispē sare cū filijs sacerdotū. Respōdet. si tales pmouent ad ordines minores et ad beneficia non curata. tūc epus pnt cū eis dispensare. Si aut pmouentur ad ordines maiores siue ad sacros ordines. tūc solus dominus apostolicus potest cum eis dispensare

¶ Ultimo norandū. qz bona clericoz debēt diuidi in quattuor partes. Primā pte debēt seruari. p se z p familia sua. Secūda pte debēt dare ad restauratōem ecclīaz. scz pparando libros z calices z alia necessaria ecclīe. Tercia pte debent dare paupibz aduententibz pure ppter deum. z nō ppter laudem vel aliquā aliā cām mūdīalem. z nō debent bona eorum hīstrionibz. ioculatoribz. vel meretricibz dare. Quarta vero pte clericis debēt suis parentibz nō ppter affinitatē. s3 pure ppter deum dare de suis bonis. Et hoc bñ designatū est p Joachīm pphētā. qui oīa sua bona in quattuor ptes diuisit. p mā misit in templo. secūda dedit aduententibz. terciaz partē dedit pauperibz amicis suis. quartam reseruauit pro se z familia sua. Sed heu clerici nihil curant de talibz. neqz em curant deum neqz sacrā scripturā. neqz exēpla scōz z scāz. neqz dyabolū neqz hominē. sed potius cōsumūt bona ecclīe in tabernis z cum meretricibz pessimis z hīstrionibus et in quantum quis magis est hīstrio et garrulosus. in tantum eum magis diligunt. Ipsi em bonazozum sic inutiliter exponunt. ergo ve ve z iterum ve ipsi qui ita bona christi inutiliter exponūt. ex eo qz istud quod istis offertur pure ppter deum. illud cōsumūt cū meretricibz z cū alijs nequicioz hoibz. z illud qd donat nō est ipsorū propriuz. sed est hereditas z possessio christi. quia illa bona christo offerūtur. sed qz clerici gerunt vices christi in